

Пояснювальна записка
до проекту Закону України Про внесення змін до деяких законодавчих
актів України щодо спрощення приєднання до електричних мереж

1. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Станом на 2019 рік в рейтингу Світового банку простоти ведення підприємницької діяльності «Doing business» за параметром легкості приєднання до електричних мереж Україна займає 128 місце із 189 країн світу.

При цьому, зазначена позиція України залишається майже не змінною з 2016 року.

Процедура приєднання до електричних мереж є складною, забюрократизованою та довготривалою. В деяких випадках приєднання до електричних мереж може тривати роками. При цьому, вартість приєднання до електричних мереж для бізнесу є однією з найвищих у світі.

Зазначене негативно впливає на загальну позицію України в рейтингу, гальмує розвиток бізнесу та знижує інвестиційну привабливість країни в цілому. Зокрема, забюрократизована процедура приєднання до електричних мереж, яка існує на сьогодні, є максимально часозатратною, а тому робить ціну ведення бізнесу в Україні дуже високою.

Україна відстає від передових країн стосовно процедури приєднання до електромереж, а тому необхідність вирішення питання є нагальною.

Одним з наших головних пріоритетів має бути забезпечення умов, коли послуги, пов'язані з приєднанням до електричних мереж, надаються компаніям у найкоротший можливий термін та у найбільш зручний та простий спосіб. Це сприятиме посиленню конкурентних переваг України та її привабливості для іноземних інвесторів, оскільки часозатратність отримання послуги з приєднання є дуже важливим критерієм для залучення інвесторів.

Однак, це питання стосується не лише інвестицій. Очевидно, що коли процедури, правила та норми є чіткими і зрозумілими, створення бізнесу полегшується не лише для великих компаній, але й менших, які відповідно мають менше капіталу та ресурсів. Створюючи відкрите та справедливе економічне середовище, легкість ведення бізнесу може принести користь великому та малому бізнесу, а також споживачам шляхом збільшення доступу до економічних можливостей.

Крім цього, це дозволить зменшити корупційні ризики, адже велика кількість кроків та складних процесів робить систему сприятливою для корупції.

Отже, спрощення процедури приєднання до електромереж є ключовим компонентом боротьби з корупцією.

На сьогоднішній день для приєднання, наприклад, невеликої пекарні чи виробничого приміщення (цеху) до електричних мереж підприємцю необхідно витратити більше 280 днів.

Серед основних негативних факторів, які впливають на процедуру приєднання електроустановок замовників до електричних мереж слід відмити:

складну і забюрократизовану процедуру оформлення прав на земельні ділянки, необхідні для розміщення об'єктів енергетики;

непрозору та забюрократизовану процедуру узгодження проектно-кошторисної документації із заінтересованими сторонами, зокрема органами виконавчої влади та місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями;

наявність необґрунтованих та складних бюрократичних процедур, значної кількості необхідних погоджень, довідок тощо.

2. Цілі та завдання прийняття проекту закону

Метою прийняття зазначеного законопроекту є суттєве спрощення процедури приєднання до електричних мереж електроустановок замовників, скорочення кількості процедур, документів та погоджень, істотне зменшення витрат часу замовників на приєднання, зняття штучних обмежень та усунення бар'єрів в процедурі приєднання до електричних мереж, запровадження механізму «єдиного вікна» для подачі замовника звернень, заяв, запитів, отримання інформації, вихідних даних, необхідних для проектування та здійснення будівельно-монтажних робіт, узгодження проектно-кошторисної документації на будівництво, реконструкцію та переоснащення електроустановок замовників.

3. Загальна характеристика і основні положення проекту закону.

Проектом закону пропонуються наступні положення:

1. Передбачити можливість розробки проектів землеустрою щодо відведення земельних ділянок із земель державної та комунальної власності у користування для розміщення та експлуатації лінійних об'єктів енергетичної інфраструктури без отримання у органів виконавчої влади або місцевого самоврядування дозволу на його розробку;
2. Передбачити застосування принципу мовчазної згоди при затвердженні відповідними органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування проектів землеустрою щодо відведення земельних ділянок та наданні їх у користування операторам систем розподілу для будівництва та експлуатації лінійних об'єктів енергетичної інфраструктури;
3. Скоротити строк внесення змін до відомостей Державного земельного кадастру до одного дня та врегулювати питання надання відмов в державній реєстрації земельної ділянки в Державному земельному кадастрі.
4. Врегулювати поняття лінійного об'єкту енергетичної інфраструктури, визначивши, що таким об'єктом визнається комплекс об'єктів енергетичної інфраструктури, включаючи наземні, надземні та підземні об'єкти, пов'язані повітряними та кабельними лініями та призначені для передачі та розподілу електричної енергії, а також будівлі та споруди, площею до 40 м², в тому числі, але не виключно, електричні підстанції, трансформаторні підстанції, розподільчі пункти та пристрої, споруди

опорних конструкцій, допоміжне обладнання, зв'язані з ними єдиним технологічним процесом, які забезпечують безпечну та надійну експлуатацію, виробництво, передачу і розподіл електричної та теплової енергії;

5. Визначити чітку та прозору процедуру укладення договору про встановлення земельного сервіту на земельних ділянках державної та комунальної власності;
6. Встановити, що розроблення та узгодження проектної документації лінійної частини приєднання електроустановок замовника потужність до 1 МВт, відведення земельних ділянок для їх розміщення здійснюється виключно оператором систем розподілу;
7. Запровадити механізм «єдиного вікна» для:
  - подання замовниками та розробниками проектної документації на будівництво, реконструкцію та/або технічне переоснащення електричних мереж зовнішнього електрозабезпечення електроустановок замовника (до точки приєднання електроустановок замовника) та проектної документації на будівництво електричних мереж лінійної частини приєднання (далі- проектної документації) заяв, запитів, отримання вихідних даних, інформації та відомостей, необхідних для здійснення проектування та виконання будівельно-монтажних робіт;
  - узгодження із заінтересованими сторонами, зокрема органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями проектної документації;
8. Передбачити можливість будівництва лінійних об'єктів енергетичної інфраструктури на землях державної та комунальної власності без необхідності їх відведення, у разі якщо таке будівництво здійснюється відповідно до містобудівної документації;
9. Скасувати необхідність отримання дозволу на порушення елементів благоустрою у разі здійснення будівельно-монтажних робіт з будівництва лінійних об'єктів енергетичної інфраструктури, замінивши його механізмом повідомлення про початок виконання таких робіт.
10. Скасувати необхідність погодження матеріалів топографо-геодезичних робіт з органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування;
11. Скасувати необхідність проведення оцінки екологічного впливу при будівництві кабельних ліній;
12. Розширити перелік суб'єктів, які зобов'язані здійснювати оприлюднення геопросторових даних, що наявні в їх розпорядженні та володінні;
13. Передбачити відповідальність операторів системи розподілу та системи передачі за не оприлюднення інформації про величину коефіцієнтів завантаження трансформаторних підстанцій основної мережі оператора систем розподілу напругою 35-110(154) кВ (для кожної територіальної одиниці оператора систем розподілу) інформації про лінії електропередавання та трансформаторні підстанції напругою 150(110)-35(20)-10(6)/0,4 кВ (із зазначенням інформації про завантаження підстанцій та резерву потужності) з прив'язкою до географічних даних у

- геодезичній інформаційно-технічній системі та наданні необґрунтованої відмови у приєднанні електроустановок замовників до електричних мереж;
14. Передбачити відповідальність посадових осіб органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій за несвоєчасне узгодження або неузгодження проектної документації;

4. Стан нормативно-правової бази у даній сфері правового регулювання.

Законодавчими актами, що регулюють суспільні відносини у даній сфері правового регулювання, є:

Земельний кодекс України;

Закон України «Про землеустрій»;

Закон України «Про державний земельний кадастр»;

Закон України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень»;

Закон України «Про землі енергетики та правовий режим спеціальних зон енергетичних об'єктів»;

Закон України «Про ринок електричної енергії»;

Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності»;

Закон України «Про благоустрій населених пунктів»;

Закон України «Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність»;

Закон України "Про особливості доступу до інформації у сферах постачання електричної енергії, природного газу, теплопостачання, централізованого постачання гарячої води, централізованого питного водопостачання та водовідведення";

Закон України «Про національну інфраструктуру геопросторових даних»;

Закон України «Про оцінку впливу на довкілля»;

Кодекс України про адміністративні правопорушення.

Необхідність зміни інших законодавчих актів для вирішення проблеми, порушеної у законопроекті, відсутня

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація законопроекту не потребує додаткових витрат із державного чи місцевих бюджетів.

Фінансування робіт із створення програмного забезпечення електронної системи буде здійснюватися за рахунок коштів, отриманих від міжнародних донорських організацій.

6. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків прийняття проекту закону

Ухвалення даного проекту закону дозволить суттєво скоротити строки приєднання до електричних мереж, сприятиме розвитку бізнесу та покращенню інвестиційної привабливості України за рахунок покращення позицій в рейтингу Doing business.

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Герус Андрій Михайлович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000000C5032F00F9398300
Дійсний до: 13.04.2022 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 17д9/1-2021/25474 від 29.01.2021

366688